

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munkáképző Kar
1.3 Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Consiliere și asistență în serviciile sociale (în limba maghiară) Asistența Socială pentru Sănătate Mentală (în limba maghiară)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	AMM 3131 Gerontológiai Szociális Munka						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Berszán Lídia egyetemi docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Berszán Lídia egyetemi docens						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	opcionális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	0
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	0
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					22
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					16
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					10
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	70				
3.8 A félév össz-óraszámja	98				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	internet kapcsolat, video-projektor

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1 Az idősellátás intézményi és alternatív lehetőségeinek a megismerése; az aktuális törvények, támogatási formák megismerése. a rendszerszemléletű multidimenziós helyzetfelmérés megismerése és gyakorlása; hos-pice, palliatív ellátás elveinek a megismerése.</p> <p>C2 Az idős személyekkel való szociális munkához szükséges ismeretek, készségek és értékek megismerése, begyakorlása és elsajátítása</p> <p>C3 A rendszerszemléletű multidimenziós helyzetfelmérés megismerése és gyakorlása; hos-pice, palliatív ellátás elveinek a megismerése. Társadalmi problémák vizsgálata, közpolitikai stratégiák és szociális politikák alkalmazása. Szakmai tanácsadás és társadalmi integráció.</p> <p>C4 Szakmai tanácsadás és általános gerontológiai tájékozódás az intézményrendszerben és az aktuális törvényi keretekben</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 Szakszerű, hatékony, pontos és felelősségteljes munkavégzés, a szakmai etikai normák betartásával</p> <p>CT2 Csoportközi viszonyulási technikák, empátikus kommunikációs készségek, és sajátos szerepvállalás alkalmazása a csoportmunkában</p> <p>CT3 Információs források és kommunikációs erőforrások, valamint IT támogatott továbbképzési eszközök hatékony használata (internetes források, sajátos szoftverek, online előadások) románul és idegen nyelven</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az idősgondozás szociális területen használt segítő kapcsolat legfőbb célkitűzése a problémamegoldás és a szolgáltatások, juttatások elérhetővé tétele. A tantárgy célkitűzései: Az idős személyekkel való szociális munkához szükséges ismeretek, készségek és értékek megismerése, begyakorlása és elsajátítása</p> <p>Az idősellátás intézményi és alternatív lehetőségeinek a megismerése; az aktuális törvények, támogatási formák megismerése; a rendszerszemléletű multidimenziós helyzetfelmérés megismerése és gyakorlása; hos-pice, palliatív ellátás elveinek a megismerése.</p> <p>A problémahelyzet szakszerű felmérése és elemzése a szociális munkára jellemző eszköztárral, valamint a segítő és kliens partneri együttműködésén alapuló megtervezett és elméletileg is megalapozott problémamegoldással.</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A gerontológia munkához szükséges segítői kommunikáció és attitűd kialakítása, mindazoknak a közösségi és szociálpolitikai lehetőségeknek a megismertetése, amelyek a társadalmi párbeszédet és integrációt erősítik. A segítő beszélgetés és narratív elemzés mindazon lehetőségeinek, attitűdöknek, értékeknek és készségeknek a megtanítása, amelyek nélkülözhetetlenek a szociális szférában és a humán kapcsolatokban.</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek
1. Téma: bevezetés a szociális geriátria, gerontológia területére	kötelező olvasmány: Berszán, L(2014): Az idősellátás szakmatörténete,

<p>kulcsszavak: demográfiai előregedés - életminőség - időskori szociális biztonság - generációk közötti szolidaritás- reprodukтивitás - migráció - életesély - nyugdíjazási trauma</p>	<p>Demográfiai jelenségek és adatok in. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (9-21.)</p> <p>Bucur, V. – Maciovan, A. (2003): Probleme ale varstei a treia. In. Tratat de asistentă socială. București, Editura Polirom, (908-923.)</p>
<p>2.Téma: multidimenzionális felmérés</p> <p>kulcsszavak: szubjektív kor - öregségtudat – demencia - idősellátási juttatások - nyugdíjrendszer - közösségi megoldások</p>	<p>Berszán, L.(2014): Az idős emberek speciális szükségletei és közérzetük főbb jellemzői, Az idősekkel végzett szociális munka szintjai in. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (55-62.).)</p> <p>Gal, Denizia (2013): Evaluarea functionala, in Asistența socială a persoanelor vârstnice- Aspecte metodologice, Editura Todesco, Cluj-Napoca (21-36.)</p>
<p>3.Téma: a család és az idős személy, generációs határok</p> <p>kulcsszavak: házi beteggondozás - nappali ellátás - védett otthonok - gondozási jogosultság - időszakos ellátások - gondozásba vétel - gondnokság alá helyezés - mediátor szerep</p>	<p>Berszán, L. (2014): A családszerkezet változásai, Elméletek az öregedésről, Az öregedés szakaszai és bio-pszicho-szociológiai sajátosságai. In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (23-42.)</p> <p>Neamțu, George (2003): Dependenta persoanelor varstnice, in Tratat de asistentă socială. București, Editura Polirom, (922-938.)</p>
<p>4. Téma: speciális kommunikációs nehézségek és lehetőségek</p> <p>kulcsszavak: életút interjú - negatív spirál - életkorból adódó kommunikációs akadályok - feloldás- támogatás - a személyiség feltárása - foglalkoztatás- éntegritás</p>	<p>Berszán, L. (2014): Az idős kor betegségei, Segítői jellemvonások, kommunikációs készségek, A foglalkoztatás szerepe . In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (45-53., 69-73., 83-86.)</p> <p>Gal, Denizia (2013): Utilizarea grupurilor in asistarea varstnicilor , in Asistența socială a persoanelor vârstnice- Aspecte metodologice, Editura Todesco, Cluj-Napoca (57-106.)</p>
<p>5. Téma: speciális életkori szükségletek, ezek felmérése, felmérő módszerek</p> <p>kulcsszavak: általános emberi szükségletek - speciális életkori szükségletek - szociális atom idős korban - komplex geriátriai felmérés - szükséglet-forrás egyenleg - idősellátási rendeletek - jogérvényesítés - időskori veszélyeztetettség</p>	<p>Berszán, L. (2014): Az idős emberekkel végzett szociális munka szintjei, A rendszerszemléletű funkcionális helyzetfelmérés. In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (59-69.)</p> <p>Gal, Denizia (2013): Managementul de caz, in Asistența socială a persoanelor vârstnice- Aspecte metodologice, Editura Todesco, Cluj-Napoca (36-45.)</p>
<p>6. Téma: geriátriai team, hos-pice ellátás, palliatív gondozás</p> <p>kulcsszavak: életút mérleg - az elszönnés, elengedés folyamat - gyász munka - szuportív kapcsolat - idsőellátási szervezetek - együttműködési lehetőségek - prioritások</p>	<p>Berszán, L. (2014): Geriátriai team, Hos-pice ellátás, palliatív gondozás. Elköszönés az élettől. In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (89-97.)</p> <p>Neamțu, George (2013): Mentinerea la domiciliu, in Tratat de asistentă socială. București, Editura Polirom, (938-945.)</p> <p>Neamțu, George (2013): Institutionalizarea persoanelor varstnice,</p>

	in Tratat de asistență socială. București, Editura Polirom, (947-956.)
<p>7. Téma: szabadság-biztonság, aktivitás-gondozás mérleg</p> <p>kulcsszavak: etikai dilemma - jogtudatosság - önrendelkezési képesség - gondokságba vétel - szupervizió - burn-out rizikó - életet az éveknek - nemzetközi szervezetek az idősek ellátásában</p>	<p>Berszán, L. (2016): Szociális ellátások és szolgáltatások az idős generáció számára Romániában, Etikai dilemmák az idősekkel való szociális munka területén. In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Univarsitara Clujeana, Cluj-Napoca (75-83, 97-100.)</p> <p>Gal, Denizia (2013): Varstnici si bolile terminale, in Asistența socială a persoanelor vârstnice- Aspecte metodologice, Editura Todesco, Cluj-Napoca (115-124.)</p> <p>Gyukits György : A palliatív ellátás társadalmi és kulturális háttere, in.Esély folyóirat (www.szochalo.hu), 2017/5.szám</p>
<p>8. Gerontológiai esetmunka. Tanácsadás mediálás – advocacy – szociális érdekképviselet</p>	<p>Gal, Denizia (2003): Managementul de caz, in Asistența socială a persoanelor vârstnice- Aspecte metodologice (36-45.)</p> <p>Tariska, Peter (2002): A terápia és gondozás kérdései. In. Kortünet vagy kórtünet? Medicina Kiadó, Budapest (408-419)</p>
<p>9. Krízisintervenció – érintegritás – kltségbeesés, az intézményi elhelyezés kockázatai és lehetőségei</p>	<p>Neamțu, George (2003): Dependenta persoanelor varstnice, in Tratat de asistență socială. (922-938.)</p> <p>Fontaine, Roger (2008): Psihopatologia îmbătrânirii. In. Psihologia îmbătrânirii, Polirom, București (185-201)</p>
<p>10. Többgenerációs együttélés: régi és új modellek a saládi ellátás változásai</p>	<p>Berszán, L. (2008): A családszerkezet változásai, Elméletek az öregedésről, Az öregedés szakaszai és bio-pszicho-szociológiai sajátosságai. In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel (23-42.)</p> <p>Tariska, Peter (2002): A család és az átmeneti intézmények szerepe. In. Kortünet vagy kórtünet?(438-461)</p>
<p>11. Életkori egyenlőtlenségek, elhanyagolás, bántalmazás idős korban</p>	<p>Adler, U. - Falk, G. (2002): Grandparents - A new look at the supporting generation (7-42.)</p> <p>Tariska, Peter (2002): Időskori szerepek és krízishelyzetek. In.Kortünet vagy kórtünet? (46-57)</p>
<p>12. A szociális munka etikai dilemmái a gerontológiai ellátásban, a megfelelő bánásmód elvei és módszertana</p>	<p>Neamțu, George (2003): Institutionalizarea persoanelor varstnice, in Tratat de asistență socială. București, Editura Polirom, (947-956.)</p> <p>Fontaine, Roger (2008): Moartea și doliul. In. Psihologia îmbătrânirii, Polirom, București (205-213)</p>
<p>13., 14. Idősek szociális kartája; mai fiatalok, holnapi idősek; életet az éveknek, éveket az életnek</p>	<p>Berszán, L. (2014): Szociális ellátások és szolgáltatások az idős generáció számára Romániában, Etikai dilemmák az idősekkel való szociális munka területén. In. Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel (75-83, 97-100.)</p> <p>Tariska, Peter (2002): Jogi kérdések az időskorban. In. Kortünet vagy kórtünet? Medicina Kiadó, Budapest (481-512)</p>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az idősellátás intézményi és alternatív lehetőségeinek a megismerése; az aktuális törvények, támogatási formák megismerése; a rendszerszemléletű multidimenziós helyzetfelmérés megismerése és gyakorlása; hos-pice, palliatív ellátás elveinek a megismerése. A segítő kapcsolatban és segítő kommunikációban jártas, felkészült szakemberek képzése, akik a szociális szférában és a humán kapcsolatokban megfelelő elméleti és gyakorlati jártasságot tudnak majd felmutatni. A tantárgy keretében szerzett ismeretek jó kiegészítői lehetnek bármely interdiszciplinárs területen: szociológia, antropológia, pedagógia, teológia, egészségügyben szerzett alapképzéshez.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	jelenlét és aktivitás	félév végi dolgozat	60%
	menetközi feladatok		50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
50%-os Jelenlét, órai tevékenység. A plagizálás és a források nem becsületes használata a vizsgából való kizáráshoz vezethet.			

Kitöltés dátuma

2017. 04. 20. dr. Berszán Lídia egyetemi docens

Előadás felelőse

BerszanL

Szeminárium felelőse

dr. Berszán Lídia egyetemi docens

BerszanL

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

.....